

Hållbarhetsanalys

Sammanfattning av råd och tips för

Skellefteå Adventure Park

Hållbarhetsrådgivare:

Annica Öhman

2025/05/22

Sammanfattande omdöme om Skellefteå Adventure Parks hållbarhetsarbete

Skellefteå Adventure Park erbjuder en ansvarsfull helhetsupplevelse som tar hänsyn till platsens förutsättningar och möjligheter. Redan idag görs många rätt och ambitionen finns att formulera det man redan gör i en hållbarhetspolicy.

Mer information, guider och tips

På Responsible Tourism Programs webbplats har vi samlat länkar, guider och material som kan vara till nytta i hållbarhetsarbete. Läs mer på www.responsibletourism.se/kunskapsbank

Kompletterande kommentarer och råd

Prioriterade åtgärder

Rekommenderade åtgärdsförslag att fokusera på

Sektion A: Demonstrera effektiv hållbarhetsförvaltning

Ta fram en hållbarhetspolicy för verksamheten

Involvera personalen i arbetet med hållbarhetspolicy

Se till att vid varje personalmöte ha en punkt som berör hållbarhet från olika aspekter. Uppmuntra personalen att bidra med förslag på hur ni kan förbättra ert hållbarhetsarbete.

Sektion B: Maximera social och ekonomisk nytta för och minimera negativ påverkan på lokalsamhället

Inga prioriterade åtgärder valda.

Sektion C: Maximera nyttan för och minimera negativ påverkan på kulturarv

Inga prioriterade åtgärder valda.

Sektion D: Maximera nytta för miljön och minimera negativ påverkan

Upprätta en enkel inköpspolicy.

Analysrapport i sin helhet

Översikt

Sektion A: Demonstrera effektiv hållbarhetsförvaltning

1 Nej

10 Ja

2 Delvis

Sektion B: Maximera social och ekonomisk nytta för och minimera negativ påverkan på lokalsamhället

9 Ja

Sektion C: Maximera nyttan för och minimera negativ påverkan på kulturarv

3 Ja

1 Ej aktuellt

Sektion D: Maximera nytta för miljön och minimera negativ påverkan

1 Nej

13 Ja

2 Ej aktuellt

Sektion A: Tydliggöra hållbarhetsarbete

A1 Förvaltningsprogram för hållbarhet

Fråga 1/13

Kriterium:

Verksamheten har ett program för långsiktig hållbarhet som är anpassat till verksamhetens förutsättningar, verklighet, omfattning och storlek. Programmet omfattar sakområden: miljö, sociala frågor, kultur, ekonomi, mänskliga rättigheter, kvalitet, hälsa, säkerhet och riskanalys. Verksamheten strävar efter ständig förbättring.

Förklaring:

Denna analys beskriver vad hållbarhet innebär och kan användas för att skapa en hållbarhetspolicy, dvs ett program för hållbar förvaltning. En hållbarhetspolicy är ett löfte men också ett hjälpmedel för att styra i en hållbar riktning. I en policy är det viktigt att fokusera på områden där man kan definiera egna mål för verksamheten och endast ta upp sådant som är realistiskt att faktiskt åta sig att genomföra. En väl genomtänkt hållbarhetspolicy är ett bra dokument att visa upp för ny personal, leverantörer mm. Det kan också vara ett bra dokument att sammanfatta och lägga ut på hemsidan. Små företag med få anställda kan ha en enklare hållbarhetspolicy. Större företag måste ha en hållbarhetspolicy med formell rapportering, arkiv och utbildning.

Har verksamheten ett program för hållbar förvaltning idag?

Nej

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

- Ta fram en hållbarhetspolicy för verksamheten
- Involvera personalen i arbetet med hållbarhetspolicyn

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A2 Att efterleva lagstiftning

Fråga 2/13

Kriterium:

Verksamheten följer lokala, regionala, nationella och internationella lagar och förordningar (bland annat inom hälsa, säkerhet, anställningsskydd och miljö).

Förklaring:

Lagar och förordningar finns för t. ex. resehandel/resegarantilagen, hälsa, säkerhet, utskänkningstillstånd, anställningsskydd och miljö. Verksamheten ska kunna visa upp tillstånd, licenser och juridiska dokument som lagstiftningen kräver. Det kan även gälla avtal som t. ex. företagsförsäkringar.

Följer verksamheten svenska lagar och förordningar?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A3 Rapportering och att uppfylla mål

Fråga 3/13

Kriterium:

Verksamheten kommunicerar sin hållbarhetspolicy, åtgärder och resultat till relevanta aktörer inklusive kunder och eftersträvar att få deras stöd för hållbarhetsarbete.

Förklaring:

De som bör involveras, förutom hållbarhetsansvarig person i verksamheten är företagsledning, personal, styrelse, underleverantörer och partners, återförsäljare (t.ex. researrangörer), lokalsamhället, allmänhet och media. Tanken med att kommunicera sitt hållbarhetsarbete är att informera och inspirera till hållbarhet i alla led. Enligt undersökningar har besökare ibland svårt att hitta hållbara produkter och tjänster, på grund av bristande information. Tanken med att kommunicera sitt hållbarhetsarbete är att informera och inspirera till hållbarhet i alla led. Enligt undersökningar har besökare ibland svårt att hitta hållbara produkter och tjänster, på grund av bristande information.

Kommunicerar verksamheten sitt hållbarhetsarbete till relevanta aktörer?

Delvis

Eventuell kompletterande information

Att företaget i möjligaste mån handlar lokala råvaror kommuniceras på webben.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A4 Personalinvolvering

Fråga 4/13

Kriterium:

Personal är engagerad i att utveckla och genomföra verksamhetens hållbarhetsprogram och får återkommande rådgivning och utbildning utifrån sin roll och sitt ansvar vid genomförandet av hållbarhetsprogrammet.

Förklaring:

Formell utbildning och kompetensutvecklande insatser säkerställer att personalen är medveten om verksamhetens hållbarhetsarbete. Större företag/verksamheter bör ha en formell hållbarhetsutbildning som inkluderar ansvarsfördelning för kritiska aktiviteter/ansvarsområden.

Är personal engagerad i verksamhetens hållbarhetsarbete?

Delvis

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

- Se till att vid varje personalmöte ha en punkt som berör hållbarhet från olika aspekter. Uppmuntra personalen att bidra med förslag på hur ni kan förbättra ert hållbarhetsarbete.

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A5 Kundens upplevelse

Fråga 5/13

Kriterium:

Kundnöjdhet, även avseende hållbarhet, mäts och analyseras, och åtgärder vidtas för förbättringar.

Förklaring:

Med hjälp av kundomdömen kan man få underlag till att förbättra sin kvalitet, till exempel Google, Tripadvisor. Genom att besvara alla kundrecensioner, både positiva och negativa, skapas en fördjupad kundkontakt och varumärket förstärks.

Arbetar verksamheten aktivt med att mäta och förbättra kundupplevelsen?

Ja

Eventuell kompletterande information

Kundundersökningar görs via samarbetspartner Arctic Essence DMC. Finns med på Tripadvisor och Google review.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A6 Trovärdig marknadsföring

Fråga 6/13

Kriterium:

Marknadsföringsmaterial och marknadskommunikation är korrekt och transparent utifrån verksamhetens produkter och tjänster och det inkluderar hållbarhetsarbetet.

Marknadsföringsmaterialet lovar inte mer än vad som kan levereras.

Förklaring:

Marknadsföringsmaterialet lovar inte mer än vad som kan levereras och fotografier och filmer av upplevelser och platser är från området som kunderna ska besöka. Områden att tänka på är till exempel verksamhetens produkter, service, hållbarhetsarbete och beskrivningar av destinationen. Den nya direktiv "Green Claims", som antogs inom EU 2023, syftar till att stävja så kallad greenwashing. I korthet innebär direktivet att ordet hållbart inte får användas om man inte kan bevisa fullt ut att de produkter och tjänster man erbjuder är hållbara.

Har verksamheten trovärdig marknadsföring?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

- Hållbarhetsinformation bör även omfatta genomförda åtgärder, visa gärna upp vad ni redan har gjort för hållbarhetsinsatser.

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A7 Byggnader och infrastrukturplanering

Fråga -/13

Kriterium:

Detta är en huvudfråga som har fyra underfrågor som kommer att visas härnäst i form av A7.1, A7.2, A7.3 och A7.4.

Förklaring:

Verksamheten kommunicerar sin hållbarhetspolicy, åtgärder och resultat till relevanta aktörer inklusive kunder och eftersträvar att få deras stöd för hållbarhetsarbete.

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A.7.1 Efterlevnad

Fråga 7/13

Kriterium:

Följer zoneringsbestämmelser och lagar relaterade till skyddade områden, kulturarv och känsliga miljöer.

Förklaring:

Detta kriterium är obligatoriskt för nybyggnationer, ombyggnader och nya aktiviteter i GSTCs regelverk. Verksamheten tar hänsyn till natur och kultur även vid ombyggnationer och ändringar i infrastruktur.

Efterlever verksamheten kriteriet för nybyggnationer?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A.7.2 Påverkan och integritet

Fråga 8/13

Kriterium:

Verksamheten tar med i planeringen, och i åtgärder, områdets turistiska bärkraft och områdets integritet med respekt för natur och kulturarv.

Förklaring:

I Sverige ingår detta i bygglovsutredningar som kommunen ansvarar för. Flöden från vattensystem och andra våtmarker får inte förändras utan tillstånd från länsstyrelsen eller miljödomstolen. Dagvatten från byggnader, parkeringsplatser och exploaterade markområden ska vid behov kanaliseras och filtreras enligt bygglov. Placering och design ska ta hänsyn till vyer, vilket material som används, samt landskapet och ekosystemets förmåga att anpassa sig till förändringar. Placering och design ska även ta hänsyn till kulturarvet på platsen och hur det presenteras. Arkeologiska lämningar, kulturarv och heliga platser får inte störas.

Tar verksamheten hänsyn till områdets turistiska bärkraft?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A.7.3 Hållbara arbetssätt och material

Fråga 9/13

Kriterium:

Verksamheten använder lokalt vedertagna och hållbara arbetsmetoder och material.

Förklaring:

Verksamheten använder sig av lokal kunskap, lokalt konstruktionsmaterial och lokalt hantverkskunnande vid byggnationer. Här vägs fördelar och nackdelar mellan det lokala och icke lokala ur ett hållbarhetsperspektiv, samt ekologiska material och rättvis handel mot kostnader.

Använder verksamheten hållbara arbetssätt och material?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A.7.4 Tillgänglighet för alla

Fråga 10/13

Kriterium:

Verksamheten erbjuder tillgänglighet och information för personer med särskilda behov på platser och vid tider då det är relevant.

Förklaring:

Tillgänglighet omfattar många typer av funktionsvariationer som till exempel nedsatt hörsel och syn.

Följer verksamheten riktlinjerna om tillgänglighet?

Ja

Eventuell kompletterande information

Ramp, handikaptoalett och hiss upp till konferensavdelning.

Åtgärdsförslag

- ✓ Informera om verksamhetens tillgänglighet och hur ni kan tillgodose behov hos personer med funktionsvariationer, till exempel en "bra att veta-flik" eller FAQ-sida i digitala kanaler. Avväg hur tillgängligt det behöver vara för att vara rimligt; till exempel är ett stadshotell helt anpassat för personer med funktionsvariationer, en fjällanläggning med vandringsleder behöver inte vara lika tillgänglig och vissa äventyrsaktiviteter behöver inte tillgängliggöras.
- ✓ Försök att vara tydliga med hur fysiskt krävande vissa aktiviteter är. Tillgänglighet kan också omfatta möjligheten att bedöma sin egen fysiska förmåga.

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A8 Mark- och vattenrättigheter

Fråga 11/13

Kriterium:

Mark- och vattenrättigheter, och fastighetsförvärv sker legalt, med hänsyn till lokalbefolkningens och urfolks rättigheter och inkluderar deras frivilliga och informerade medgivande i förväg, och kräver ingen ofrivillig flytt av bosättningar.

Förklaring:

Användning av mark och vatten, samt rättigheter att bedriva turistaktiviteter, ska ha juridiskt stöd eller dokumenterad överenskommelse med markägare i lokalsamhället och/eller med samerna. Kommersiell turism på annans mark ingår inte i Allemansrätten. Mark- och vattenanvändning ska inte skada lokalbefolkning eller deras näringar.

Följer verksamheten lagar kring mark- och vattenrättigheter?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A9 Information och tolkning

Fråga 12/13

Kriterium:

Information om och tolkning av lokal natur, kultur, kulturarv kommer kunderna till del, liksom förklaring om lämpligt beteende delges kunderna innan och när de besöker naturområden, levande kultur och platser med kulturarv.

Förklaring:

Det är viktigt att informera om sådant som lokalbefolkningen inte accepterar eller starkt ogillar avseende turism och att ta hänsyn till naturmiljöer, kulturarv och traditioner.

Finns sådan information till kunder?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

- Engagera personalen för frågor som rör lokal kultur och natur för att öka deras kunskap.

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

A10 Engagemang i destinationen

Fråga 13/13

Kriterium:

Verksamheten är engagerad i hållbarhetsplanering och förvaltning av turism på destinationen när det är möjligt.

Förklaring:

Arbete med destinationsutveckling handlar mycket om att samordna arbetet med destinationsbolag, kommuner och regionala myndigheter. I det arbetet kan företag/verksamheter bidra med kunskap och erfarenheter till att relevanta åtgärder genomförs på destinationen. Detta kan t ex vara förbättring av avfallshantering och infrastruktur.

Är verksamheten engagerad i hållbarhetsarbetet på destinationen?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

Sektion B: Maximera social och ekonomisk nytta för, och minimera negativ påverkan på, lokalsamhället

B1 Stöd till lokalsamhället

Fråga 1/9

Kriterium:

Verksamheten stödjer aktivt initiativ för att förbättra lokal infrastruktur och sociala utvecklingsprogram. Exempel på initiativ är utbildning, praktik, hälsa och sanitet (hygien) och projekt som riktar sig till påverkan av klimatförändringar.

Förklaring:

Att vara aktiv är att utveckla samarbete med lokalsamhället. Verksamheten kan stödja barn- och ungdomsverksamhet, idrott, hälsa, renhållning, gemensamma leder och projekt som klimatsäkrar lokalsamhället. Stödet bör vara rimligt i relation till verksamhetens omsättning och hur ekonomiskt välbestäld lokalsamhället är.

Stöder verksamheten lokala satsningar?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

B2 Lokalt anställda

Fråga 2/9

Kriterium:

Lokalbefolkningen kan få arbete och där det är möjligt göra karriär även inom ledande befattningar.

Förklaring:

Företaget ska bidra till sysselsättning om man har förutsättningar för att göra det.

Har verksamheten lokalt anställda?

Ja

Eventuell kompletterande information

Försöker alltid i första hand rekrytera personal från kringliggande orter.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

B3 Att handla lokalt

Fråga 3/9

Kriterium:

Vid köp av varor och tjänster prioriterar verksamheten lokala leverantörer och rättvisehandel när detta finns och när de är av tillräckligt god kvalitet

Förklaring:

Det kan vara en inköps- och upphandlingspolicy som prioriterar lokala företag, god kvalitet, rättvisemärkta och ekologiska råvaror och produkter. En sådan är ett bra dokument att ha för anställda och för att visa leverantörerna då hållbarhetsarbetet även handlar om att inkludera andra, såsom besökare och leverantörer, i hållbarhetsarbetet.

Handlar verksamheten lokalt producerade varor?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

B4 Lokala entreprenörer

Fråga 4/9

Kriterium:

Verksamheten erbjuder små lokala entreprenörer förutsättningar att utveckla och sälja hållbara produkter och tjänster som är baserade på områdets natur, historia och kultur.

Förklaring:

Detta kan ske via försäljning, genom att erbjuda en försäljningsplats eller genom att uppmuntra gäster att besöka lokala producenter av varor och tjänster. Det kan röra sig om bland annat mat, dryck, hantverk, konstupplevelser och jordbruksprodukter.

Uppmuntrar verksamheten lokala entreprenörer?

Ja

Eventuell kompletterande information

Lokal entreprenör har sina bikupor på området och säljer honungen vidare.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

B5 Kod mot exploatering och förföljelse

Fråga 5/9

Kriterium:

Verksamheten har implementerat en policy mot exploatering eller förföljelse av kommersiell, sexuell och annan form av trakasserier, med särskild hänsyn tagen till barn, ungdomar, kvinnor, minoriteter och andra sårbara grupper.

Förklaring:

Verksamheten har implementerat en policy mot exploatering eller förföljelse av kommersiell, sexuell och andra former av trakasserier, med särskild hänsyn tagen till barn, ungdomar, kvinnor, minoriteter och andra sårbara grupper.

Har verksamheten en värdegrund mot exploatering och förföljelse?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

B6 Jämställda förutsättningar

Fråga 6/9

Kriterium:

Verksamheten erbjuder lika anställningsförutsättningar, även inräknat ledande positioner, utan diskriminering oavsett kön, ras, religion, funktionsvariationer etc.

Förklaring:

I lokala ekonomier där det finns få jobb inom turismen eller företag som måste ha höga krav på kunskap, fysisk förmåga och/eller erfarenhet, kan andelen lokalt anställda och kraven på jämlikhet vara mindre. Det förutsätter dock att det finns möjlighet till utbildning och träning för att minska ojämlikheter. Andelen anställda bör motsvara den lokala demografiska befolkningssammansättningen - både för ledande befattningar och i övrigt. Särskild hänsyn bör, oavsett befolkningssammansättning, tas till minoriteter och sårbara grupper för att tydliggöra nya perspektiv och erfarenheter i företaget.

Har verksamheten jämlika anställningsvillkor?

Ja

Eventuell kompletterande information

Företaget är anslutna till branschorganisationen VISITA.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

B7 Anställningstrygghet och löner

Fråga 7/9

Kriterium:

Arbetsrätten och anställningsskydd respekteras, med en säker och trygg arbetsplats och anställda betalas minst en lön som det går att försörja sig på. Anställda erbjuds återkommande vidareutbildning, yrkeserfarenheter och möjlighet att göra karriär.

Förklaring:

Arbetsrätten är en samling juridiska rättigheter och mänskliga rättigheter som inbegriper arbetsrelationer mellan arbetstagare och deras arbetsgivare, vanligtvis upprättade enligt arbets- och arbetslagstiftning. Arbetsnormerna syftar till att främja individens möjligheter att få anständigt och produktivt arbete, under villkor av frihet, jämlikhet, säkerhet och värdighet.

Har verksamheten relevant anställningstrygghet?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

B8 Lokalsamhällets servicefunktioner

Fråga 8/9

Kriterium:

Verksamhetens aktiviteter riskerar inte tillgången till grundläggande behov som mat, vatten, energi, hälsovård och renhållning i intilliggande lokalsamhällen.

Förklaring:

Verksamheten åsamkar inte lokalsamhället försämringar genom exempelvis ökat antal incidenter, mer utsläpp, sämre service eller minskad tillgång till produkter. Den ska inte heller leda till fördyrning eller minskad tillgång för lokalsamhället avseende energi, vatten och avfallshantering.

Tar verksamheten hänsyn till lokalsamhällets servicefunktioner?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

B9 Lokala näringar

Fråga 9/9

Kriterium:

Verksamhetens aktiviteter påverkar inte negativt åtkomsten till land- och vattenresurser, tillståndsgivning, transporter och byggande för lokalbefolkningen.

Förklaring:

Verksamheten ska motverka att lokalbefolkningen får det dyrare eller svårare att få tillstånd att nyttja land och vatten, göra transporter eller att få bygga. Lokalsamhället ska fortsatt kunna utnyttja allemansrätten och ha tillgång till jakt och fiske.

Tar verksamheten hänsyn till lokala näringar?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

Sektion C: Maximera nyttan för, och minimera negativ påverkan på, kulturarv

C1 Kulturell interaktion

Fråga 1/4

Kriterium:

Verksamheten följer internationellt och nationellt erkända arbetsrutiner och lokalt erkända riktlinjer för hantering och marknadsföring av besök hos lokalbefolkning och urfolk eller historiskt känsliga platser, för att minimera ogynnsam påverkan och maximera lokal nytta och gästernas tillfredsställelse.

Förklaring:

Rutinerna ska minimera ogynnsam påverkan och maximera lokal nytta och gästernas tillfredsställelse. Rutinerna bör (guidelines/uppförandekoder) omfatta uppföljning av påverkan, samråd med berörda och justeringar. Den samiska kulturen till exempel där renskötseln ingår är under stark press på grund av omvärldsfaktorer. Besöksnäringen är en faktor som går att bedriva till nytta eller åtminstone med minimala störningar för renskötseln. Det kan endast uppnås i konsensus med renägarna.

Följer verksamheten rutiner och riktlinjer för kulturell interaktion?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

C2 Skydd av kulturarv

Fråga 2/4

Kriterium:

Verksamheten bidrar till skydd, bevarande och förbättring av lokala historiska, arkeologiska, traditionella, kulturella och andliga värden av betydelse, och påverkar inte negativt lokalbefolkningens tillgång till dessa.

Förklaring:

Verksamheten kan vara med i ett system för att bidra ekonomiskt (eller med arbete) för skydd och bevarande av platser som besöks. Hur mycket man bidrar till skyddet av historiska, arkeologiska, kulturella och andliga platser beror på verksamhetens storlek, hur man använder platsen och dess behov av stöd. I Sverige har Riksantikvarieämbetet, Länsstyrelsen och kommunerna ansvar för att kriterium C2 efterlevs. Genom att ha kunskap om vilka kulturarv som finns i ert område kan ni även aktivt delta i arbetet genom att dels informera om varför de är värdefulla att bevara och hur besökarna och andra kan bidra till skyddet. På Riksantikvarieämbetets sida Fornsök finns alla registrerade fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar i Sverige.

Bidrar verksamheten till att bevara kulturvärden?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

C3 Att presentera kultur och kulturarv

Fråga 3/4

Kriterium:

Verksamheten värderar högt och inkluderar autentiska delar av lokal samtida konst i sin drift genom design, dekorationer, mat eller affärer, samtidigt som man respekterar immateriella värden som ägs av lokalsamhället.

Förklaring:

Verksamheten ska sträva efter att besökarna kan få uppleva lokal konst, arkitektur, traditioner och kulturarv. Att presentera kulturarvet kan göras genom att inkludera råvaror och lokala recept på menyn eller genom att bjuda in lokala konstnärer att ställa ut eller sälja sina hantverksprodukter mm.

Inkluderar verksamheten upplevelser av lokal kultur och kulturarv?

Ja

Eventuell kompletterande information

Besökarna får ta del av både natur med områdets historia samt lokala maträtter vi konferenser och event.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

C4 Föremål

Fråga 4/4

Kriterium:

Historiska och arkeologiska föremål säljs inte, handlas inte med, ställs inte ut om det inte är sanktionerat av lokal, nationell och internationell lagstiftning.

Förklaring:

Verksamheten ska ha tillstånd till försäljning, handel och utställning av föremål som kan ha speciellt värde för urbefolkning (samer) och lokalbefolkning. Fornfynd som hittas anmäls till Länsstyrelsen.

Tar verksamheten nödvändig hänsyn till handel med historiska föremål?

Ej aktuellt

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

Sektion D: Maximera nyttan för miljön och minimera negativ påverkan

D1 Hushålla med resurser

Fråga -/16

Kriterium:

Detta är en huvudfråga som har fyra underfrågor som kommer att visas härnäst i form av D1.1, D1.2, D1.3 och D1.4.

Förklaring:

Gäller internt i den egna verksamheten och hos leverantörer.

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.1.1 Prioriterade miljömässiga inköp

Fråga 1/16

Kriterium:

Inköspolicy prioriterar miljövänligt hållbara leverantörer och produkter, inklusive kapitalvaror, mat, dryck, byggmaterial och dagligvaror.

Förklaring:

Policyn bör även omfatta på vilket sätt man via sina inköp kan få ner förbrukningen av plast och emballage och den kräver att varor i möjligaste mån går att återanvända, panta och recirkulera. Exempel på miljöåtgärder kan vara att minska onödig förbrukning av plast, installera fasta vattenstationer på arbetsplatsen i stället för att köpa in dyrt flaskvatten från annan ort.

Finns en inköspolicy som främjar miljömässiga inköp?

Nej

Eventuell kompletterande information

Återbrukar allt som hittas på plats och går att återanvända.

Åtgärdsförslag

Upprätta en enkel inköspolicy.

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.1.2 Effektiva inköp

Fråga 2/16

Kriterium:

Verksamheten följer noga inköp av engångsartiklar och konsumtionsvaror, inklusive mat för att minska sitt avfall.

Förklaring:

Produktion av livsmedel och engångsartiklar bidrar till ökade utsläpp av bl.a. växthusgaser och är dessutom energikrävande.

Strävar verksamheten efter att minska sin förbrukning?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

- Ta upp i er inköbspolicy upp hur ni successivt skulle kunna byta ut produkter till mer miljövänliga och hållbara alternativ.

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.1.3 Energibesparing

Fråga 3/16

Kriterium:

Energiförbrukning mäts och redovisas utifrån energislag och initiativ tas för att minska användningen. Verksamheten anstränger sig för att öka användningen av förnyelsebar energi.

Förklaring:

Målet med energibesparingarna är att minska kostnader, maximera användningen av förnyelsebara energislag och minska klimatpåverkan. Procentandelen förnyelsebar energi i relation till icke förnyelsebar energi, bör om möjligt mätas, exempelvis jämförelse av olika typer av energi per gästnatt.

Arbetar verksamheten för att minska energiförbrukningen och använda förnyelsebara energikällor?

Ja

Eventuell kompletterande information

Vattenburet och bergvärme. Egen ved som eldas i kamin. Kallställer byggnader som inte används. Ledlampor finns installerade i samtliga utrymmen.

Åtgärdsförslag

Börja mäta energiförbrukningen.

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.1.4 Vattenvård

Fråga 4/16

Kriterium:

Hot mot vatten bedöms i en riskanalys, vattenförbrukning mäts utifrån vad vattnet används till och åtgärder vidtas för att minska den totala förbrukningen. Vatten tas från vattenkällor på ett hållbart sätt och det påverkar inte negativt naturliga vattenflöden i naturen. Där vattenvården är extra viktig utifrån risker ska specifika program för vattenvård anammas.

Förklaring:

Hänsyn ska tas till risk för saltvatteneffekter på sötvatten i torra områden och vid kusterna. Man bör bedöma de ackumulerade effekterna från turismen på lokala vattenresurser och inte endast se till den egna verksamhetens resursutnyttjande. Är verksamheten ansluten till ett kommunalt vatten- och avloppssystem har kommunen ansvar för att kriteriet åtföljs. Kommunen kan bistå med vattenvårdskunnande och ansvara för vattenvårdsprogram.

Sker verksamhetens vattenförbrukning på ett ansvarsfullt sätt?

Ja

Eventuell kompletterande information

Har egen borrhäls och godkänd brunn.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D2 Minska luftföroreningar

Fråga -/16

Kriterium:

Detta är en huvudfråga som har sex underfrågor som kommer att visas härnäst i form av D2.1, D2.2, D2.3, D2.4, D2.5 och D2.6.

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.2.1 Utsläpp av växthusgaser

Fråga 5/16

Kriterium:

Betydande utsläpp av växthusgaser som sker genom verksamhetens samtliga delar som man har kontroll över ska identifieras, om möjligt beräknas, undvikas och/eller minskas. Klimatkompensation uppmuntras för återstående utsläpp av CO2-ekvivalenter.

Förklaring:

Mätning av koldioxidutsläpp ska vara rimlig i relation till hur mycket utsläpp som sker. Omfattande motortrafik kan ske i vissa företag – till exempel skotersafari- och båtföretag. Att följa teknikutveckling för fordon, ha täta serviceprogram och körjournal gör att man kan agera mer klimatvänligt.

Arbetar verksamheten medvetet för att minska utsläpp?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.2.2 Transporter

Fråga 6/16

Kriterium:

Verksamheten försöker att minska transportbehov och aktivt uppmuntra och verka för användandet av resurssnålare och renare alternativ av sina kunder, personal och underleverantörer samt i sin egen drift.

Förklaring:

Det är i huvudsak transportsektorn som står för merparten av utsläppen inom besöksnäringen: privata fordon, hyrda och kollektiva. Företaget kan påverka resenärer att åka miljövänligare samt uppmuntra leverantörer och den offentliga sektorn att köpa eller köra miljövänligare transportfordon.

Arbetar verksamheten aktivt för att främja hållbara transporter?

Ja

Eventuell kompletterande information

Stor utmaning är att det inte finns tillgång till kollektivtrafik. Planer finns på att i samarbete med lokala företag tillsammans få igång en shuttlebus i en slinga från bla. Skellefteå Camping under sommarens högsäsong.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.2.3 Avloppsvatten

Fråga 7/16

Kriterium:

Avloppsvatten inklusive gråvatten hanteras effektivt och återanvänds eller släpps bara ut om det är säkert, utan att åstadkomma negativa effekter för lokalbefolkning och miljö.

Förklaring:

Avloppsvatten ansluts normalt till ett kommunalt reningsverk eller ett reningsverk som är kommunalt godkänt. Avlopp är system för dagvatten och spillvatten. Dagvatten är regnvatten och vatten från till exempel snösmältning. Spillvatten indelas oftast i svartvatten och gråvatten. Svartvatten är det som spolats ut från toaletter. Gråvatten (eller BDT-vatten) innehåller smutsigt vatten från bad, dusch, diskmaskin och tvättmaskin.

Har verksamheten godkända avloppsanläggningar?

Ja

Eventuell kompletterande information

Godkänd trekammarbrunn.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.2.4 Sopor

Fråga 8/16

Kriterium:

Avfall inklusive matrester mäts, metoder finns på plats för att minska mängden avfall och där minskning inte är möjlig, så ska avfallet återanvändas eller återvinnas. Rester av avfallet ska inte ha en negativ inverkan på lokalbefolkning och miljön.

Förklaring:

Revideringen av EU:s avfallslagstiftning har varit en viktig del i EU:s arbete mot en mer cirkulär ekonomi. En växande befolkning och stark ekonomisk utveckling förbrukar jordens resurser i allt snabbare takt. Bara i Sverige genererar vi i genomsnitt fem ton avfall per person och år. I en cirkulär ekonomi behålls resurserna i samhällets kretslopp istället för att bli avfall. För att detta ska ske behöver mängden avfall minska och återvinning av avfall öka. En förbättring av avfallshanteringen kan också bidra till positiva fördelar för klimatet och människors hälsa

Strävar verksamheten efter att minimera mängden avfall?

Ja

Eventuell kompletterande information

Planer på att skaffa papperstugg för allt göra tändbullar.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.2.5 Skadliga och giftiga ämnen

Fråga 9/16

Kriterium:

Användningen av skadliga substanser, inklusive pesticider, färg, desinfektionsmedel, och rengöringsmedel minimeras och ersätts med miljövänligare produkter och processer när det är möjligt. Förvaring, användning, hantering och hur man gör sig av med kemikalier hanteras korrekt.

Förklaring:

Arbetar verksamheten cirkulärt bör man säkerställa att inga gifter eller kemiska delar återanvänds/återvinns. Om skadliga och giftiga ämnen används måste säkerhetsföreskrifterna på förpackningar och från kommunen följas.

Har verksamheten en god hantering av skadliga och giftiga ämnen?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

- Undvik all typ av kemikalier, så långt det går. Använd rengöringsmedel som är naturliga.

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.2.6 Minimera föroreningar

Fråga 10/16

Kriterium:

Verksamheten har implementerat metoder för att minska föroreningar från ljud, ljus, dagvatten, erosion och ozonförstörande ämnen, och luft-, vatten- och jordföroreningar.

Förklaring:

Detta är ett sammanfattande kriterium för att minska utsläpp som kan ge skador och störningar. Även buller och ljusstörningar kan förekomma. Ljusföroreningar har blivit ett allt större problem och hotar bl.a. den biologiska mångfalden. Många av våra djur och insekter är nattaktiva och lika beroende av mörker som de dagaktiva av ljus.

Arbetar verksamheten för att minska föroreningar, skador och störningar?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D3 Bevarande av biologisk mångfald, ekosystem och landskap

Fråga -/16

Kriterium:

Detta är en huvudfråga som har sex underfrågor som kommer att visas härnäst i form av D3.1, D3.2, D3.3, D3.4, D3.5 och D3.6.

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.3.1 Bevarande av biologisk mångfald

Fråga 11/16

Kriterium:

Verksamheten stödjer och bidrar till bevarandet av biologisk mångfald, inklusive på sina egna fastigheter. Särskild vikt läggs vid stöd för naturskyddade områden och områden med stort värde för den biologiska mångfalden. Störningar i naturliga ekosystem minimeras, återställning görs och det finns kompensationsinsatser för bevarandeåtgärder.

Förklaring:

Särskild vikt läggs vid stöd för naturskyddade områden och områden med stort värde för den biologiska mångfalden. Alla naturligt förekommande raser, arter och ekosystem har bevarandevärden, men vissa är extra bevarandevärda på grund av hotbilden – till exempel rödlistade arter och sällsynta biotoper. Stöd till bevarande av biologisk mångfald är bra. I Sverige finns ett offentligt ansvar för att skydda dessa. Naturvårdande myndigheter kan erbjuda information och kunskap. I Västerbotten finns även vägar som har stor artrikedom.

Arbetar verksamheten för att bevara den biologiska mångfalden?

Ja

Eventuell kompletterande information

Finns bikupor på området. Satt upp fågelholkar samt fladdemössholkar.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.3.2 Invasiva arter

Fråga 12/16

Kriterium:

Verksamheten vidtar åtgärder för att förhindra att främmande arter introduceras. Naturligt förekommande arter används vid landskapsbyggande och restaureringar när så är möjligt, särskilt i naturliga naturmiljöer.

Förklaring:

Särskild vikt läggs vid bekämpning av konkurrenskraftiga och giftiga främmande arter i närheten av eller i skyddade områden. Även särskilt viktiga miljöer för biologisk mångfald kan behöva åtgärder, till exempel örtrika vägrenar som invaderas av lupiner.

Arbetar verksamheten för att motverka invasiva arter?

Ja

Eventuell kompletterande information

Det kommer lupiner i diket som kontinuerligt grävs bort.

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.3.3 Besök i sevärd natur

Fråga 13/16

Kriterium:

Verksamheten följer gällande riktlinjer för förvaltning och marknadsföring av besök i naturområden för att minska negativ påverkan och maximera kundens tillfredsställelse.

Förklaring:

Kommersiell verksamhet i naturen omfattas inte av Allemansrätten. Avtal med markägaren bör införskaffas. På Naturvårdsverket kan företaget hitta information om hur man ska sköta sig i naturen och hur man kan informera gäster om naturen. Länsstyrelsen har information om skyddsföreskrifter i skyddad natur. Utgå från allemansrätten, markägartillstånd och regionala skyddsföreskrifter

Följer verksamheten naturvårdsbestämmelser?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.3.4 Interaktion med vilda djur

Fråga 14/16

Kriterium:

Interaktion med fritt levande vilda djur ska ta med i beräkningen ackumulativa effekter. Interaktionen är inte för närgången och upplevelserna ansvarsfullt arrangerade och genomförda. Detta för att besökta djur ska kunna fortsätta leva naturligt och för att undvika negativa effekter på vilda djurpopulationer.

Förklaring:

Vilda djur ska kunna fortsätta leva naturligt utan negativa effekter. Detta omfattar även renar trots att de räknas som tamboskap. Det bästa är att undvika interaktion med sällsynta eller utrotningshotade djur om det inte står utom allt tvivel att det kan ske utan negativa effekter.

Har verksamheten hänsynfull interaktion med vilda djur?

Ja

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.3.5 Djurhållning av vilda djur

Fråga 15/16

Kriterium:

Inga vilda djur hålls i fångenskap, avlas på eller hålls i fångenskap om det inte sker på ett väl reglerat sätt genom utbildad och lämpligt utrustad personal, i överensstämmelse med lokal, nationell och internationell lagstiftning. Att härbärgera och ta hand om vilda och tama djur kräver högsta standard inom djurhållning.

Förklaring:

Generellt sett ska tillstånd finnas för att hålla vilda djur i fångenskap. Det gäller även tamboskap. Företaget bör vara ett föredöme inom djurhållning oavsett vilka djur som avses.

Följer verksamheten regelverket om djurhållning av vilda och tama djur?

Ej aktuellt

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.

D.3.6 Beskattning och handel av/med vilda djur

Fråga 16/16

Kriterium:

Vilda djur fångas inte, äts inte, visas inte upp, säljs inte eller handlas med om det inte är en del av en organiserad verksamhet som tryggar att användningen är hållbar och följer lokal/nationell och internationell lagstiftning.

Förklaring:

Tillstånd kan vara aktuella när det gäller till exempel jakt, fiske och vilthägn. En professionell verksamhet har strategier som bygger på vetenskaplig expertis. Den tar hänsyn till nutida och framtida hot som kan påverka vilda djur.

Följer verksamheten regelverket om beskattning och handel av/med vilda djur?

Ej aktuellt

Eventuell kompletterande information

Åtgärdsförslag

Fler åtgärdsförslag

Inga kommentarer.